

Til høringsinstansene

Deres ref:

Vår ref: 2021/102654

Dato: 21.06.2021

Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

HØRING - FORSLAG TIL ENDRINGER I FORSKRIFT OM KONTROLLOMRÅDER FOR Å FOREBYGGE, BEGRENSE OG BEKJEMPE PÆREBRANN (*ERWINIA AMYLOVORA*)

Hovedinnhold i forskriftsutkastet

Mattilsynet sender forslag til endring i forskrift 8. januar 2020 nr. 51 om kontrollområder for å forebygge, begrense og bekjempe pærebrann (*Erwinia amylovora*) (forskrift om tiltak mot pærebrann) på høring.

Forslaget innebærer at Sandnes kommune vest for Høgsfjorden blir lagt til i pærebrannsonen slik at hele den nye Sandnes kommune tilhører pærebrannsonen. Idse og Idsal foreslås flyttet fra pærebrannsonen til bekjempelsessonen.

Bakgrunnen for forslaget

Mattilsynet fastsatte den 8. januar 2020 en ny forskrift om tiltak mot pærebrann. Den nye forskriften innebar flere viktige materielle endringer i forhold til tidligere pærebrannforskrift, blant annet innføring av prinsippet om tre typer kontrollområder; pærebrannsoner, bekjempelsessoner og forebyggende sone. De kommunene som er berørt av tiltak mot pærebrann, er plassert i en av disse sonene. Unntaksvis kan en kommune være delt i ulike soner, eller kun deler av kommunen være omfattet av pærebrannforskriften. [Les mer om de i ulike kontrollsonene i den faglige beredskapsplanen for pærebrann kap 3.2.3 på Mattilsynets nettsider.](#)

Pærebrannforskriften definerer i § 3 hvilke kommuner/deler av kommuner som inngår i henholdsvis pærebrannsonen, bekjempelsessonen og den forebyggende sonen.

Ut fra pærebrannsituasjonen i 2020, mener vi at det er grunnlag for å gjøre noen endringer i soneinndeling for deler av kommunene Sandnes og Strand i Rogaland fylke.

Innholdet i forskriftsutkastet

Vi foreslår å gjøre noen mindre endringer i pærebrannforskriften paragraf 3 om opprettelse av kontrollområder.

Sandnes kommune: vi foreslår at den delen av kommunen som ligger vest for Høgsfjorden tas inn i pærebrannsonen

Sommeren 2020 ble pærebrann påvist for første gang på Mæle, som ligger i den delen av gamle Forsand kommune som nå hører til Sandnes kommune. Befaringer viste at det var mye bulkemispel med smitte i området. Mattilsynet kjenner ikke til at det er planteskoler, planteutsalg eller produksjon av kjernefrukt i dette området. Vi vurderer derfor at det er grunnlag for at denne delen av tidligere Forsand kommune tilføyes pærebrannsonen, slik at hele Sandnes kommune hører til samme sone. Dersom det er planer om å etablere frukthager i denne delen av Sandnes kommune, ber vi spesielt om tilbakemelding på det i høringen.

Strand kommune: vi foreslår at Idse og Idsal flyttes fra pærebrannsonen til bekjempelsessonen

Strand kommune er delt mellom pærebrannsonen (sør for Fiskå) og bekjempelsessonen (nord for Fiskå). Bakgrunnen for deling av kommunen er at det tradisjonelt har vært mye frukt dyrking i den nordlige delen, men lite lenger sør. Bildet er nå litt endret, og vi ser blant annet ny satsing på frukt dyrking på Idse som ligger i den sørlige delen av kommunen. Det offentlige har gitt sterke insitamenter for å etablere kommersiell frukt dyrking i dette området, både i form av rådgivning og økonomisk støtte til nyetablering. Ut fra dette legger Mattilsynet til grunn at området blir sett på som et viktig frukt dyrkingsområde. Idse og Idsal forslås derfor flyttet til den delen av Strand kommune som er definert inn i bekjempelsessonen for pærebrann. Forvaltningsmessig er dette relativt enkelt, fordi nevnte områder er øyer.

Idse og Idsal er omkranset av områder med etablert pærebrannsmitte, men avgrenset av fjorden. Det er flere av øyene i Ryfylke (Finnøy, Sør-Talgje, Fogn, øygruppa Fisterøyene, Halsnøya, Ombo og øygruppa Sjarnarøyene) som også er lagt til bekjempelsessonen for pærebrann. Disse øyene ble tatt inn i denne sonen bl.a. etter høringsinnspill i 2019 om at dette var viktige frukt dyrkingsområder som burde prioriteres i bekjempingsarbeidet. Idsø og Idsal ble ikke omtalt i noen av høringsinnspillene den gangen, og Mattilsynet var ved fastsetting av forskriften i 2020 ikke klar over at det på det tidspunktet var ny satsing på dyrking av kjernefrukt her. Vi vurderer det slik at dette bør rettes opp i, ved at Idsø og Idsal tas inn i bekjempelsessonen for pærebrann på lik linje med de andre øyene i Ryfylke med frukt dyrking.

Områdene i Jørpeland og Tau (resten av Strand kommune sør for Fiskå) mener vi fortsatt bør tilhøre pærebrannsonen. Det har vært kjent pærebrannsmitte i disse områdene i mange år, og smitten anses å være etablert. Områdene er vanskelige å rydde fordi det er tett med mispel her.

Ikrafttredelse:

Mattilsynet tar sikte på en ikrafttredelse av endringen **1. september 2021**.

Konsekvensutredning

Sandnes kommune: Hvis Sandnes øst for Høgsfjorden blir innlemmet i pærebrannsonen vil dette få konsekvenser dersom noen vil starte frukt dyrking i området. De må da kartlegge området selv, og være kjent med at området har pærebrannsmitte som ikke vil bli bekjempet av det offentlige.

Endringen vil dessuten medføre enkelte restriksjoner på bivandring i perioden 1. mai til 10. oktober. Det er iht § 6 i pærebrannforskriften forbudt å flytte bikuber, parebifolk og bidronninger ut av områdene som tihører pærebrannsonen i denne perioden. Det er registrert to bigårdsplasser i det aktuelle området.

Endringen har små konsekvenser for forvaltningen, men det er en forenkling at hele kommunen blir lagt til en og samme sone.

Strand kommune: Ved å flytte Idse og Idsal til bekjempelsessonen vil en underbygge og legge til rette for ny satsing på kjernefrukt i disse områdene. Mattilsynet startet i 2020 arbeidet med å fjerne smitte og rydde bulkemispel i området, og det vil trolig være behov for at dette arbeidet i noen grad videreføres.

For birøkt vil konsekvensen være at en ikke fritt kan flytte bikuber som står i områder som tilhører pærebrannsonen inn til Idsø og Idsal i perioden 1. mai til 10. oktober.

Høringsfrist

Hørings svar sendes inn via lenke på [Mattilsynets nettside](#). Alle hørings svar vil bli offentligjort.

Høringsfrist: **11.08.21**

Med hilsen

Are T. Sletta
Seksjonssjef planter og innsatsvarer

Vedlegg:

- Utkast til Forskrift om endringer i forskrift 8. januar 2020 nr. 51 om kontrollområder for å forebygge, begrense og bekjempe pærebrann (*Erwinia amylovora*)
- Høringsinstanser

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*